

Infekce koronavirem 2019-nCoV a tradiční čínská medicína

Napsáno 31. 1. 2020

Z rodiny koronavirů vzešlý virus s označením 2019-nCoV již pár týdnů hrozí pandemií infekce a strachu z ní. Koronavirus v posledních dnech definitivně opustil hranice hermeticky uzavírané provincie Hubei a šíří se Čínou, Dálným východem a proniká do světa. Předchází jej panika z neznámého.

Koronavirová infekce se stala předním tématem i u nás a setkáváme se s ní i v ordinacích čínské medicíny. Proto Vám představujeme aktuální (k datu napsání) informace, které přinejmenším pomohou k vytvoření vlastního odborného názoru, eventuálně dopomohou při výběru domácích lékárníček užitečnými léčivy.

Základní informace

K dnešnímu dni se za původce infekce považují malí savci – oviječ maskovaný, hlodoun čínský, netopýří či jezevec šedý. Informace není ještě stoprocentně potvrzená, ale vyjmenovaná zvířata jsou běžnými nositeli koronavirů a také se vyskytují na rybím a zvířinovém trhu v hlavním městě provincie Wuhanu. V dnešních dnech jde již ale o běžný přenos infekce z člověka na člověka kapénkovou a kontaktní (bez bližšího upřesnění) cestou. Přenos je asymptomatický.

Inkubační doba infekce trvá 2 dny až 2 týdny. K počátečním příznakům patří nespecifický chřipkový stav s rozvojem únavnosti, kašlem, zvýšenou teplotou s možnými mimodýchacími příznaky, zejména průjemem, nauzeou či zvracením. K závažným komplikacím dochází méně často, projevující se vysokou horečkou, progredující dušností s rozvojem syndromu akutní respirační tísně, díky rozvíjející se pneumonii (acute respiratory distress syndrome - ARDS). Následkem je šokový stav, který může končit fatálně. Mortalita je touto dobou lehce přes 2% pacientů, údaje se mění každodenně.

Virus je již geneticky zmapován a probíhá intenzivní vývoj očkovací látky. Specifická léčba není známa.

Tradiční čínská medicína

Podobně jako tomu bylo při předchozí koronarovirové epidemii SARS, začíná se prokazovat vhodná role TCM při léčbě tohoto onemocnění. Dle reportů již první pacienti podstoupili kombinovanou léčbu prostředky moderní i tradiční čínské medicíny. Dosavadní zkušenosti s onemocněním 24. ledna 2020 svedly dohromady 14 předních expertů TCM pod vedením prof. Zhang Nanshana, aby stanovili prozatímní doporučení určené k léčbě a prevenci onemocnění v rámci integrativního přístupu k pacientům. Současný doporučený přístup, postavený na Bian Zheng má tyto 4 pilíře:

1. Han Shi Fan Fei – chladná vlhkost zraňuje plíce

Počáteční stádium onemocnění (nerozpoznatelné od běžné chřipky), ale s tendencí k přítomnosti vlhka. Pacient vnímá nastupující virózu, kýchá, má rýmu, kašle, má zvýšenou teplotu s odporem k chladu, může mít pocit únavy, tíhy, průjem a nauzeu.

Doporučenou bylinnou směsí k použití je:

Huo Xiang Zheng Qi San Jia Jian

Huo Xiang 10

Cang Zhu (Sheng) 15

Zi Su Ye	10
Chen Pi	10
Hou Po	10
Cao Guo	6
Qiang Huo	10
Da Fu Pi	10
Sheng Jiang	10

Účinky směsi: Uvolňuje povrch, odstraňuje vlhký chlad, napravuje oběh Qi v horním a středním zářiči.

2. Yi Du Bi Fei – nakažlivý toxin blokuje plíce

Rozvinuté stádium s postižením plic. Škodlivina pronikla do hloubky (Yang Ming Jing) a vyvolává horko. Pacient má horečku, suchý ale dráždivý kašel, dušnost, větší či menší zchvácenost. Kašel se může stát v průběhu dnů produktivním s vykašlávání žlutých hustých hlenů (kvůli bakteriální superinfekci).

Doporučenou bylinnou směsí k použití je:

Ma Xing Shi Gan Tang Jia Wei

Ma Huang (Zhi)	6	(event. Bai Qian)
Xing Ren	10	
Shi Gao	30	
Tian Hua Fen	30	
Da Huang (Sheng)	6	
Ting Li Zi	10	
Tao Ren	10	
Cao Guo	6	
Bing Lang	10	
Cang Zhu (Sheng)	10	
Gan Cao (Sheng)	3	

Účinky směsi: Pročišťuje a uvolňuje plíce, přeměňuje horký Tan, předchází vzniku Fei Yong.

3. Nei Bi Wai Tuo – vnitřní obstrukce vyvolávající únik

Závažné a fatální stádium, při kterém se díky akumulaci škodliviny (horký Tan, blokáda krve) naruší oběh Qi a krve a rozvíjí se šokový stav. Pacient se propadá do bezvědomí, mělce dýchá, má tachykardii či arytmiie, masivně se potí.

Doporučenou léčbou je monitorování a symptomatická léčba na oddělení urgentní medicíny s asistovanou respirací a dalšími nezbytnými symptomatickými zákroky.

V rámci integrovaného přístupu je doporučen extrakt ze směsí Su He Xiang Wan + An Gong Niu Huang Wan a zkoušel se rovněž extrakt Ren Fu Tang. V dobu psaní článku chybí o léčbě tohoto stádia dostatek relevantních dat.

4. Fei Pi Qi Xu – nedostatečnost plic a sleziny

Fáze úzdravy s narušením Zheng Qi, obvykle v podobě oslabení plic a sleziny se zbytkovým Tanem. Pacient je slabý, pokašlává, má nechutenství, spontánně se potí.

Doporučenou bylinnou směsí k použití je:

Xiang Sha Liu Jun Zi Tang Jia Jian

Ban Xia (Fa)	10
Chen Pi	10
Dang Shen	15
Huang Qi (Sheng)	30
Fu Ling	15
Huo Xiang	10
Sha Ren	6

Směs zpevňuje slezinu, doplňuje a napravuje Qi, přeměňuje Tan a zpevňuje povrch.

Prevence a závěrečná doporučení

Tyto 4 pilíře tvoří první stanovená odborná doporučení pro přístup k nemocným s infekcí koronavirem 2019-nCoV. Podávají se dle stavu a modifikují se dle potřeby. Nemají preventivní účinek.

V rámci prevence doporučila Univerzitní nemocnice TCM v Pekingu tuto směs:

Yu Ping Feng San Jia Jian

Huang Qi (Sheng)	15
Dang Shen	10
Bei Sha Shen	10
Zi Cao	10
Ban Lang Gen	12
Tian Hua Fen	12
Cang Zhu (Sheng)	12
Lian Qiao (Qing)	10
Gan Cao (Sheng)	3

Tato navržená směs doplňuje Qi, pročišťuje (potenciální) horko v různých oddílech. Směs má preventivní účinek v místech nákazy, kdy propuknutí onemocnění hrozí každým dnem. Nepředstavuje však prevenci postavenou na posouzení individuálního stavu pacienta, což platí zejména u našich (vystrašených) pacientů, kteří už stihli vykoupit v lékárnách všechny roušky, ale prozatím nezačali se správnou životosprávou, zaměřenou na zlepšení stavu Zheng Qi a zejména její obranné části. V tom případě jim ani výše uvedená preventivní směs nemůže účinně pomoci.

Pomozme šířením této osvěty a jakékoliv terapeutické akce našich stávajících pacientů (a sebe sama) doplňme o postupy zlepšující stav Zheng Qi s ohledem na možný příchod pandemie. Nakonec – účel světí prostředky a proč nepřetavit strach z možné hrozby do větší adherence ke správné životosprávě některými z metod TCM.

Hodně zdraví a dobrou Zheng Qi,

Jozef Lucký
TCM Institut